

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 vrv. (6 stot.) v mnogih sobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 vrv. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira.

Naročnina za nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5.20, pol leta 2.60

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadvojvodinja Marija Valerija v Lovranu.

OPATJA 24. Nadvojvodinja Marija Valerija je v spremstvu svojih otrok, nadvojvoda Frana Karola in nadvojvodinje Ele ter kamornikom grofom Bellegarde dospela danes v Lovran. Na postaji v Matuljah so visoke goste v sprejeli nadvojvoda Fran Salvator in okrajni glavar baron Schmidt Zabierow.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 24. Po otvoritvi skupščine s kraljevim ukazom je naučni minister Nikolić v imenu vlade izjavil, da je delavni program skupščine da reši proračun in trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko. Mladoradikalni poslanec Stojanović je izjavil, da ne bo njegova stranka delala vladi nikakih težav. Na to je bil prečitani kraljev ukaz, s katerim se skupščini predlaga proračun in trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko.

Fallieres pojde zopet v London.

LONDON 24. „Iron-Trade Journal“ poroča, da se Fallieres koncem prihodnjega meseca zopet poda v London.

Strela udarila v šotorišče.

HARRISBURG 24. Med hudo nevihto je strela udarila v šotorišče ter tri moze narodne garde ubila, 20 jih pa ranila.

Povodnji.

KASALINSK 24. (Petr. brz. ag.) Povodenj je na štirih mestih predrila železniški nasip. Tovorni promet in redni osebni promet med Taškendom in evropsko Rusijo je pretrgan. Pošta iz Taškenda je že 10 dni izostala.

Portugalski narodni praznik.

LIZBONA 24. Kralj je izrazil željo, naj se odslej z vso slovesnostjo praznuje 31. juli kakor dan prisega na ustavo od leta 1826.

Štrajk.

SIDNEY 24. (Nem. kab. dr.) Štrajk železničarjev se je razširil na New-Castle. Promet počiva na vseh železniških progah. Policija je zaprla 5 oseb.

BOMBAJ 24. (Reuterjev biro) Delavstvo skoraj vsi tvornice v Parelju v znak simpatije za aretovanega agitatorja Tilaka proglasilo štraj. Množica več tisoč štrajkovcev je napadla dva evropska policijska častnika, ki sta hotela upornike razgnati. Posredovati je morala angleška pabota, ki je rabila tudi orožje. En delavec je bil ubit, šest pa ranjenih. Tudi več redarjev je bilo ranjenih.

Nešreča na železnici.

PARIZ 24. Na progi St. Briuc-Pontivy je vlak skočil s tira. Da železniška uslužbenca sta bila ubita, 18 pa ranjenih.

Cerkev pogorela.

LIZBONA 24. Pogorela je cerkev sv. Vincenca Pavlanskega v Ponta Delgada. Zgorele so vse cerkvene dragocenosti.

Nešreča na morju.

KRISTIANJA 24. Parnik Goeteborg je danes po noči zadel v lokalni parnik „Baekkelaget“, ki se je na sredi preklal in se takoj potopil. „Goeteborg“ je rešil 22 pasazirjev. Utonilo je brzkone 10 do 20 oseb.

Vojaški zrakoplovi na Francoskem.

PARIZ 24. Zgraditelja vodilnega zrakoplova „Ville de Pariz“ inženirja Kapierer in

Turkov, sta pri Mauxu nakupila veliko zemljišče, kjer zgradita veliko tvornico za vodljive vojaške balone.

Vihar.

SOPRONJ 24. V okolici Kis Szent Martona in Szt. Galena je divjal včeraj grozen vihar. Strela je udarila na več krajih, v eni vasi je pogorelo 40 hiš in gospodarskih poslopij. Zgorelo je tudi mnogo živine.

Nesreča pri gradnji tunela.

RANDERSTEG 24. Danes zjutraj se je v tunelu Löttschberg vsled razstreba usulo mnogo zemlje, tako da je bil tunel zasut 1000 m. na daleč. Govori se, da je bilo 20 delavcev ubitih, mnogo pa ranjenih.

RANDENBERG 24. Nesreča v Löttschberškem tunelu je nastala vsled tega, ker je na severni strani tunela pri razstreljevanju, kakih 2400 metrov daleč od uvida v tunel, udrla v rov silna voda. Utonilo je 25 italijanskih delavcev. Voda prihaja najbrž iz reke, ki teče nad tunelom.

Spremembe v danskem ministerstvu.

KODANJ 24. Kralj je sprejel ostavko pravosodnega ministra Albertija in poljedelškega ministra Hansena. Pravosodni ministrom je imenovan dosednji minister za javna dela Hogelbro, ministrom za javna dela pa člen državne zbornice Jensen, finančnim ministrom člen zbornice Weergaard, poljedelškim ministrom državni revizor Nielsen.

Rusija.

Imenovanje v ruski mornarici.

PETROGRAD 24. V ruski mornarici so nastale mnoge važne spremembe. Imenovanih je več novih admiralov. Mnogo častnikov je pomaknjenih v viši razred.

Tako je vladivostoški poveljnik admiral Matusijević imenovan poveljnikom pomorske sile Tibega Oceana, a dosednji pomočnik pomorskega ministra Bostrev, poveljnikom črnomoške flote.

Za sestanek v Revalu.

PETROGRAD 24. Kronštadska eskadra je dospela v Reval kjer ostane med Fallieresovim obiskom.

Gibanje v Turčiji.

Ustava proglašena.

SOLUN 24. Neka brzozjavka iz Carigrada poroča: Na željo ljudstva je sultan ukazal, da se obnovi ustava iz leta 1876, ki je bila iz raznih vzrokov suspendirana. Mesto je v zastavah.

PARIZ 24. Minister za unanje stvari je prejel iz Soluna brzozjavko, ki pravi, da je proglašena ustava.

CARIGRAD 24. Glasom uradnega razglasa, ki so ga priobčili turški listi, je veliki vezir na sultanov ukaz razposlal pokrajinskim oblastojam okrožnic, da je poslanska zbornica sklicana na podlagi ustave proglašene od sultana. Turški krogi menijo, da se sedaj duhovi popolnoma pomirijo.

CARIGRAD 24. Glasom vesti iz Monastirja je vodja puntarjev Niaz bej prišel z nekoliko tisoč mož iz Resne, polastil se je Monastirja in ne da bi prišlo do prelivanja krvi, odvel seboj Osman pašo. Podrobnosti manjkajo. Doslej so mesta ostala mirna.

ATENE 24. „Aten. agencija“ je prejela

brskal in pri tem venomer mrmral: „Kam neki so se mogli zariti ti lopovi?“

Bil sem radoveden na to, kaj bo. Emelej je zdrsnil na kolena pod postelj. Dalje nisem držal.

„Kaj se drsaš po kolena Emeljan Ilić?“

„Iščem hlače, Astafij Ivanovič.“

„Kaj se hočete, gospod (bila je tudi samo jeza, da sem mu rekel gospod), kaj se hočete, gospod, truditi za preprostega vbojega človeka in si odrgniti kolena!“

„Morda, Astafij Ivanovič, se najdejo hlače, če le dobro poiščem.“

„Ali jih nisi kratkomalo ukradl in mi, kakor pravi lump, izkazal zahvalo za mojo dobroto?“

Naravnost sem mu povedal, ker me je grizlo, da je lazil pred menoj po kolena.

„Ali ne, Astafij Ivanovič!“

Dolgo je tičal pod posteljo. Slednjič je prilezel vun. Pogledal sem ga, mož je bil bel kot rjuba, vstal in se usedel k meni na okno. Tako je sedel kakih deset minut.

„Ne, Astafij Ivanovič.“ je pričel zopet in skočil z okna. „Vaših hlače nisem ukradl!“

Pri tem ga je streslo po životu, kakor bi ga bilo zazeblo, s tresočimi prsti se je trkal na prai in njegov glasek se je tresel tako boječe, gospod, da je mene samega postalo strah in sem sedel na oknu kakor prikovan.

„Potem mi odpustite, Emeljan Ilić, da sem Vas jaz neumni človek po krivem ob-

dolžil. Naj bodo hlače, kjer so, tudi brez hlače ne bova poginila, saj imava roke, hvala Bogu, in ni nama treba krasti... Tudi ne pojdeva tujega vbojega človeka prosit kruha, zasluživa si ga sama.“

Mirno me je Emelej poslušal; ko sem končal, se je zopet usedel. Tako je sedel ves večer in se ni ganil. Ko sem legel spat, je sedel še na istem kraju. In zjutraj sem ga videl ležati na golih tleh, skrčenega v svojem kaftančku — tako ponižanega se je čutil, da se ni niti upal leči na postelj. Od tistega časa, gospod, ga nisem mogel več ljubiti, zaničeval sem ga. Bilo mi je ravno tako pri duši, kakor bi me bil moj lastni sin okral in me krvavo razžalil. In Emelej, gospod, je pil pač dva tedna brez prestanka, nalival se je, kar ni znorel — zjutraj je odhajal, pozno v noči je prihajal, in ne besede nisem slišal v teh dveh tednih od njega. Gotovo ga je peklo v srcu in hotel se je čisto popolnoma uničiti. Slednjič, potem ko je bilo pač vse zapravljeno, je ostal doma in je sedel na oknu. Tam je sedel torej in molčal cele tri dni; naenkrat sem videl: mož je jokal — in kako je jokal! kakor vodnjak, kakor bi sam ne čutil, kako tečejo njegove solze. Hudo je gledati, gospod, kako odrasel človek, in vrhutega star človek kakor Emelej, joka od bridkosti.

„Kaj je s teboj, Emelej?“ sem vprašal. Ko sem ga obgovoril, ga je streslo in vzdignil je glavo.

iz Soluna uradno vest, da izda generalni guvernener neko odredbo, ki jo razglasi jutri.

CARIGRAD 24. Monastirski vali je vsled nastalega položaja odstopil. Baje odstopi še več visih uradnikov, ki niso kos položaju ali se pa boje.

PARIZ 24. Neka brzozjavka „Agence Havas“ iz Soluna poroča, da se je ustavno gibanje polastilo vsega prebivalstva. Častniki so naznanili, da bo proglašena ustava in sicer morda že danes. Povsod se čuje vslik: Zvijala svoboda! V Grgaliju in Seresu je ustava baje že proglašena. Več tisoč vojakov v raznih krajih se je baje pridružilo gibanju. Monastir je popolnoma v rokah Mladoturkov.

CARIGRAD 24. Včeraj in danes je bila v več makedonskih mestih proglašena ustava iz leta 1876, še preden je bilo to dovoljeno od tukaj. Povsod so bili o tem obveščeni konzularni zbori, z zagotovilom, da ostane vse mirno. Večina civilnih in vojaških oblast-nih je že dobrovoljno prisegla. V Makedoniji vlada med mohamedanci spluh, med kristjani deloma veliko oduševljenje.

CARIGRAD 24. Listi so objavili sledeča imenovanja: Načelnikom generalnega štaba je imenovan maršal Sakir paša, člen najvišje vojaške komisije in bivši vali v Skadru v Albaniji in v Skoplju; vojaškim poveljnikom v Skadru in Albaiji je imenovan brigadir Ali paša; mestnim poveljnikom v Monastirju polkovnik Djenalbej od 11. pešpolka, ki je istočasno imenovan brigadirjem. Prvi divizijski general Sukri paša, poveljnik topništva in nadzornik tretjega armadnega zbora je imenovan maršalom.

131 24. Sinoči je došel semkaj iz Monakovega princ Leopold Bavarski.

Dunaj 24. Sinoči se je povrnil iz Isla minister za železnice dr. Derschatta.

Karlovi vari 24. Semkaj je danes ob 8 uri 40 min. došel ministerski predsednik baron Bock.

Berolin 24. Stanje kne a Eulenburga se je poboljšalo. Zdravniki pripisujejo to spremembi zraka.

San Sebastijan 24. Kralj Alfons se je danes povrnil sem povodom godu kraljice matere Kristine.

Pariz 24. V minoli noči je bilo iz cerkve v Anbazinu ukradenih več relikvarjev iz 12. stoletja v vrednosti 30.000 frankov.

Berolin 24. V kratkem oistopi radi bolezni Lucanus, načelnik civilnega kabineta cesarjevega. Njegovim naslednikom bo baje imenovan Rudolf pl. Valentini, sedaj predsednik v Frankobrodu ob Odri.

Sofija 24. V prihodnjih dneh pričakujejo tukaj voditelja ruskih kadetov Miljukova. Miljukov, ki je bil prej profesor na tukajšnjem vseničiču in ima v Bolgariji mnogo prijateljev, se živahno interesira za Bolgarijo.

St. Etienne 24. Glasom konečnega izida glasovanja rudarjev premogovnega okrožja Loize je 7603 glasovalo za predloge rudarske družbe, 4587 pa proti predlogom.

Izzivanje hrvatskega naroda.

Politične razmere, ki že predolgo trajajo v posestrimi Hrvatski, more se označiti in umevati jedino le kakor: izzivanje hrvatskega naroda.

Hrvetje so nam bratje po krvi in pro-

šlosti, najbolj pa radi — bodočnosti! Pak se zato tudi tako živo bavimo žojimi in mo-trimo njihove javne razmere kakor svoje domače. Naš list prinaša dan na dan več ali manje hrvatske kronike. Zato se hočemo danes omejiti na to, da predložimo tu sintezo današnjega političnega položaja za oni strani Sotle.

Baron Rauch se sedi na banški stolici, v svojstvu madjarskega eksponenta v Hrvatski, in v svojstvu tajnega svetovalca krone. Kar smo omenili tu na kratko, si spopolne čitatelji sami...

Drugače mi ne moremo umeti banove bahatosti, njegovega gaženja zakona in ustave, njegovega provociranja vsega naroda, in potem svobode, s katero zadovoljuje svoji ambiciji.

Večkrat smo čuli in čitali, da si na Dunaju v oigled dogodkom na Balkanu žele mirne in zadovoljne Hrvatske. Ze ta motiv, radi katerega si žele mirne in zadovoljne Hrvatske, daja dvomiti na iskrenosti njenih pacifikatorjev. Ali tudi ne glede na to, vidimo, kako se dan na dan in vedno drzoviteje izzivlja Hrvate, menda zato, da se nudi prilika, da bi madjarski honvedi in nemški generali tudi za Hrvatsko mogli vslikniti: v Varšavi je mir! Z drugimi besedami: v Hrvatski trebajo močnejih motivov, da bodo mogli nastopiti z odkritim absolutizmom, ker ta današnji zgreša svoj cilj: podžiga narod na vstrajnejšo borbo in ga pripravlja, da sam odloči o svoji usodi.

Pak: kako orožje rabijo pacifikatorji Hrvatske? Najvapešneje: h r v a t s k o ! ! Po-slali so v Hrvatsko bana Zsgrébčana, da bodo laglji stiki in zreze med njim, kakor eksponentom madjarskega imperijalizma v Hrvatski, in tisto nesrečno hrvatsko stranko, ki v programu — ali samo v programu! — ne priznava niti ogrsko-hrvatske nagodbe, torej nikake zveze z Ogrsko.

Ta stranka je poznana tudi Slovincem, vsaj po reklamah, ki jej jo delajo oni okolo „Slovenca“.

Te dni, povodom Rauchovega potovanja po Liki, je frankovska stranka (na to smo ciljali) v Banovini odkrila vse svoje karte. V tem, ko so pristaši koalicije gonili Raucha iz svoje srede kakor kugo, so mu frankovci prirejali slavoloke in bankete in ga pozdravljali kakor „najhrvatskejšega bana“. In glavno glasilo frankovcev: „Hrvatsko pravo“, mesto da bi obsojalo tako vedenje svojih pristašev, je še opravičuje in istočasno nadaljuje s srdito in brezobrazno borbo proti koaliciji, češ, da se ta poslednja bori le za moč in oblast.

Rauch in njegovi gospodarji morejo biti zadovoljni: tudi oni imajo na vse zadnje na Hrvatskem svojo stranko.

Samo da je (in se preveč) jasno, da bo temu veselju le kratka doba, ker Rauchova stranka šteje le kakih deset poslancev, a niti ne po deset bojevnikov za vsakim poslancem. Kajti, ako Rauchovi gospodarji mislijo, da se morejo nazivati stranko in se sklicevati na oporo v narodu tisti desperadosi, ki jim je patrijotizem istoveten s službico in karijero: potem pa se silno varajo, ako hočejo s pomočjo take stranke — pa naj jej bo na čelu tudi Frank sam — doseči cilj velikomadjarske misli.

Prilikrat od tistega časa sem se bil obrnil nanj. „Bog s teboj, Emelej, kaj sediš tako žalostno?“

„Jaz bi se rad lotil kakega dela, Astafij Ivanovič.“

„Kakšnega dela, Emeljan Ilić?“

„Prosil sem že Fedoseja Ivanoviča. Ni prav od mene, da Vas nadlegujem, Astafij Ivanovič. Če pridem do kake službe, Vam vse povrnem, tudi za hrano Vas bom odškodoval.“

„Nehaj, Emelej, nehaj. Ako se je zgodilo kaj nepravlega, saj to je že davno opravljeno. Vrag naj vzame tisto, midva pa nikar ne misliva dalje na to.“

„Morda mislite še vedno, Astafij Ivanovič... a Vaših hlače nisem vzela.“

„No, Bog s teboj, Emeljanuška!“

„Ne morem več ostati pri Vas, Astafij Ivanovič... Oprostili bodete, Astafij Ivanovič...“

„A kdo te podi strani? Jaz ne.“

„Ni prav to, Astafij Ivanovič, da živim tako pri Vas; grem rajši proč. Vi niste več kakor preje z menoj,“ je dejal in zopet zatulil.

„Kako da ne? Saj se boš izgubil kakor majhno dete, ki nima pameti, Emelej.“

„Kadar greste zdaj z doma, zaklepete svojo skrinjo — jaz vidim to in jokam. Pustite me iti, Astafij Ivanovič in odpustite mi vse hudo, kar sem Vam prizadjal, odkar sva živela skupaj. (Konec prih.)“

PODLISTEK.

5

Pošteni tat.

— Spisal F. M. DOSTOJEVSKIJ. —

(Iz ruskega.)

„Ne, Astafij Ivanovič,“ je rekel, „Vaših hlače jaz nisem... morda mislite, da... a jaz jih nisem vzela.“

„No, Emeljan Ilić, one so se pač same odstranile?“

„Mogoče, Astafij Ivanovič, da so same...“

Dovolj mi je bilo: vstal sem in šel k oknu, prižgal luč in se usedel k delu; popravljaj sem telovnik za uradnika, ki je stal nad nami, — in pri tem me je žgalo in grizlo v praih. Meni bi bilo v resnici odleglo, ako bi bil z vso svojo robo zakuril peč. Emelej je menda čutil, da me je žrela jeza v srcu. Kakor ptič nevihto, tako sluti človek, ki je storil slabo, že od daleč nesrečo.

„Tega še ne veste, Astafij Ivanovič,“ je pričel s tresočim glasom moj Emeljanuška, da se je Anti Prohorić, ranocelnik, poročil z ženo kočijaža, ki je zadnjič umrl.“

Ko ga tako pogledam in pač prav grdo, zapopade moj Emeljan. Vestane, gre k postelji in jo začne razkopavati; dolgo je

Vsa Hrvatska — pa naj bi se delila tudi na stotine strank in stranic radi navskrižnega mišljenja glede taktike — je v taboru opozicije proti današnjemu sistemu, proti misli, ki radi državnega jedinstva zahteva uničenje hrvatske državne ideje — tistega jedinstva, kakor si ga mislijo na Dunaju in v Pešti. To opozicijo znajo oblasti ne tako dobro ceniti, a to je razvidno tudi iz sredstev, s katerimi se bore proti njej.

Ali ravno zato, ker se borba hrvatske opozicije, to je, borba hrvatskega naroda, ne vodi radi sebičnih strankarskih uspehov in interesov, ampak v namen končnega rešenja velevažnega vprašanja: kateri položaj gre Hrvatstvu v monarhiji — ravno zato se mi radujemo na dejstvu, da so oblasti že sedaj nastopili proti Hrvatstvu z vsemi svojimi aktivnimi četami in rezervami. Veselimo se na tem nastopu zato, ker vidimo, da je prišel v pravi čas, ko je hrvatski narod, svet si svojih dolžnosti, v položaju, da odbije ta nastop. Bolja, stokrat bolja odločna borba, ki razbistri položaj, nego-li tisto politikanstvo kompromisov, ki grede vsi za tem, da bi hrvatski narod zazibal v sen in da neopaženo izkopljejo grob njegovi nezavisnosti!!

Borba je sicer težka, tem težja, ker je v domovini okorelih in starih izdajalcev. Ali ni ti, ni njihov vodja baron Rauch, ni njihovi gospodarji na Dunaju in v Pešti ne zrušijo hrvatskega naroda v veliki borbi za osvobodjenje. Vsa proganjanja zavednih uradnikov, razpuščanja občin, tiranja žensk in otrok v zapore: vse to ne pomaga nič, ker nas zgodovina uči, da, kdor živi od meča, umira od meča!

Ni daleč za nami čas, ko se je v sosedski Italiji s sličnimi in še hujimi sredstvi poskušalo udušiti voljo naroda. Ali — narod je zmagal!

In zgodovina se vsakako ponovi tudi za mukotrpnih hrvatski narod, kateremu v tem težkem času kličemo od srca: Vstrajaj na potu zakona in prava! Tvoja borba je tudi naš ideal, ker mi Slovenci vsi želimo, da „Slovenac i Hrvat za uvijek brati brat“!

Še en odgovor deželnemu glavarju dr. Rizziju.

Tudi zagrebški „Obzor“ se bavi z jadicovanjem deželnega glavarja dra Rizzija radi po njem zatrjevani nevarnosti, ki da po krivdi Slovanov grozi „inavguriranemu narodnemu miru v Istri“. Z ozirom na grožnje v „Piccolu“, da bi mogli tudi Italijani nastopiti s kandidaturami v slovenskih okrožjih in da bi identična italijanska bojna taktika mogla dovesti Slovanom mnogo skrbi in mnoga iznenadjenja in da bodo — ako se razbije kompromis in nanovo napove boj — posledice občutili tudi slovensko-italijanski odnošaji izven istrskih m. j. odgovarja „Obzor“:

Doseženi kompromis ni nikakor izključil bodoče borbe. Vsprejemši novi volilni red, Slovani niso izjavili, da so s tem končno dosegli svoj ideal, ampak so se le za korak približali cilju. Slovani se niso obvezali, da se odrečejo svojih mnogoštevilnih bratov na Piranščini, Poreščini in Puljščini, da niti ne govorimo o Kvarnerskih otokih.

Glede Trsta in Goriške smo na čistem, kako se ima umevati mir z našimi Italijani, ki so večinoma slovenski odpadniki. Ali zato naj bo Dalmacija budna in ne preveč idealna! V Istri ne trpe ni kandidature take številne manjšine v „italijanskih“ okrožjih, ki stavlja v šah dva italijanska kandidata manjšine, ki je taka, kakoršna je, ker nima ni ene ljudske šole, a jo raznarodujejo tujinska duhovščina, tujinske šole in tujinski gospodarji — upniki! V Dalmaciji pa zahtevajo Italijani za pešično razkropljenih odpadnikov ravnopravnost, a v mnogih pogledih celo več. In dogaja se, da se tudi za take italijanske pretenzije najde kak odvetnik in to radi liberalnosti in tiste kulture, ki jo v Istri najbolj batbarsko (gizajo ravno Italijani, kjer so slučajno še gospodarji...!

Po slovenskem shodu.

Vse slovensko novinstvo se vedno komentira vabepe slovenskega shoda v Pragi. Mnenja so seveda različna v marsičem, vsi pa se strinjajo v tem, da je gibanje, ki je inavguriral praški shod, največega pomena za bodočnost Slovanstva. (Pisiranje nekaterih listov, ki se kujajo radi politične otročarije, n. pr. „Slovenca“, je presmešno in preabderitsko, da bi se je jemalo v poštev)

Nedavno smo imeli priliko navesti stališče češke socialno-demokratske stranke k novoslovanstvu, podano v enem znamenitem Krejčijevem članku, ki ga je objavilo „Pravo Lidu“, glasilo češke socialne demokracije. Članek je dokazal svežost in naprednost češke socialne demokracije, ki stremi po izravnavanju svojega proletarsko-internacionalnega stališča z ideali češtva in Slovanstva. K „Pravo Lidu“ se sedaj pridružuje tudi pkeško socialno-demokratsko glasilo „Nová Doba“, čigar glas je zanimiv tembolj, v kolikor je pisan po shodu, torej po izvršenem delu in proglašenju načel. „Nová Doba“ piše o shodu sledeče:

„Da si se socialistične stranke niso vdeležile praških posvetovanj, niti se vprašanja, s katerimi se je ukvarjal shod, ne tičejo delavskega gibanja, treba nasproti slovenskemu

zblizanju meščanskih strank, h kateremu je dal shod mogočen nagib zavzemati, simpatično stališče. Dobro je, da so premožni (?) sloji posamičnih slovenskih narodov in njih politične stranke slednjič izprevideli da je pot sporazumljena in zblizanja najbolj pravilna, in da so prišli do prepričanja, da jim razcepjenost le škoduje.

V toliko moramo tudi mi pozdravljati dejstvo, da je bil po praškem shodu okrepan duh mednarodnosti; da se bo negovalo kulturno dotiko in širilo vzajemno spoznavanje in zaupanje. Češki proletarijat ima sicer v Slovanstvu svoje posebno stališče, ki je dano po mednarodni socialni demokraciji sploh... Morda pa se končno vendar najde v kulturnih vprašanjih mnogo stikov za skupno akcijo med novoslovanstvom buržoazije in sodelovanjem slovenskega proletarijata, da si ima socializem na političnem in gospodarskem polju svoje posebno poslanstvo“.

To so modre besede, ki blago učinkujejo na vsakega resničnega ljubitelja napredka! Saj toliko slovenski ideji v njeni demokratski formi, kolikor socializmu pripada bodočnost. Zalbog so naši slovenski socialisti še grozno, grozno daleč do — take modrosti.

Ruski delegatje so priobčili v praških listih nastopno zahvalo češkemu narodu: Zvesto bomo služili stvari slovenske skupnosti, da bo beseda Slovan istotako ponosno zvenela v svetu, kakor v starem Rimu rek „Civis romanus sum“. Na svojem povratku občutimo, da nas veže za večno nerazdružljiva duševna vez. Težkim srcem zapuščamo torej deželo v radostnem uverjenju, da se je tu postavil temelj za splošno vzajemnost vseh slovenskih narodov na podlagi jedneakega in svobodnega razvoja.

Dogodki na Balkanu.

V petrograjskih vladnih krogih menijo, da utegnejo dogodki v Macedoniji dovesti do resnih zapletajev in da bo v slučaju potrebna intervencija velevlasti. Angleško-ruska reformna akcija je vsled teh dogodkov popolnoma ovirava.

Glasov vesti iz Carigrada, so dobili vsi rezervisti poročilo, naj bodo pripravljene za eventualni poziv v službo. Vest je silno vznemirila turške kroge, vendar se misli, da se gre le za vojaške vaje.

Neka grška četa je napadla bolgarsko vas Vareš in ubila štiri ljudi.

Hrvatska.

Izvolitev srbskega patrijarha.

Iz Budimpešte javljajo: V srbskih krogih Ogrske pričakujejo z veliko napetostjo izvolitev srbskega patrijarha. Volilna borba utegne biti zelo huda. Ker je pa določeno, da vlada pod nobenimi pogoji ne predloži v sankcijo izvolitve verškega škofa Gabriela Zmajevića, od druge strani pa kandidat vlade, budimski škof Lucian Bogdanović, ne dobi potrebne večine, je računati z gotovostjo na to, da dobi večino glasov pakraški škof Miron Nikolić.

Madjarska predrznost.

Na parniku „Sava“ je prišlo med vožnjo iz Cirkvenice do Reke do spopada med hrvatskimi in madjarskimi pasežirji. Povod temu je bilo postopanje neke Madjarke, ki je kovčeg nekega hrvatskega trgovca ponovno dajala odstraniti s svojega mesta. Ko so potem Hrvatje glasno grajali to postopanje in se zavzeli za svojega rojaka, so Madjari pričeli vpiti: „Vržite hrvatskega psa ven! To je madjarsko ozemlje, vi ste naši podložni! Hrvati so proti taki drznosti Madjarov energično protestirali in prišlo bi bilo do pretepa, da ni posredoval kapitan. Neki Madjar je potegnil že revolver, vendar se je neki gospej posrečilo, da mu je orožje izvila iz rok.

Ogrska.

Spor med krono in ogrskim ministerstvom.

Aradsko glasilo Romunov „Tribuna“ beleži na uvodnem mestu nastopno vest: Iz tajnega, toda gotovega in popolnoma zanesljivega vira smo izvedeli, da med kraljem in ministrom za notranje stvari grofom Julijem Andrassyjem obstoje velike difference glede vililne reforme.

Vsled tega podasta baje ministerski predsednik dr. Wekerle in minister Andrassy meseca septembra svojo demisijo. Cesar namestila poveriti potem sestavo kabineta naučnemu ministru grofu Apponyju.

Rusija.

Ruski car in sultan.

Iz Petrograda javljajo: Car je pozval ruskega poslanika Sinovljeva v Peterhof, kjer mu je izročil lastnoročno pismo za sultana, kateremu naj poroča o macedonskem vprašanju.

Drobne politične vesti.

Roosevelt za povečanje ameriške flote. Iz New-Jorka poročajo: Predsednik Roosevelt je imel pred nekimi odličnimi osebami iz pomorskega sveta govor, v katerem je rekel, da potrebuje Amerika za obranjenje miru jako bojno floto. Obrambena obrežna mornarica nima nikakega smisla.

Transport nemških čet preko Sibirije. „Berl. Corresp.“ poroča, da se nemški vojaški oddelek sestojč iz 10 častnikov in 279 vojakov, ki ima letos zameniti vojaško posadko v Kitajski, pada v vztočno Azijo preko Sibirije. Ruska, japonska in kitajska vlada so že privolile v to. Oddelek odpotuje dne 4. avgusta iz Wirballena.

Predsednik avstrijske delegacije. Z Dunaja javljajo, da bo predsednikom avstrijske delegacije izvoljen bivši minister Madejski.

Dnevne vesti.

Seja mestnega sveta. Sinočno sejo je otvoril II. podpredsednik Valerio ob navzočnosti 31 svetovalcev.

Takoj je zaprosil za besedo svet. dr. Morpurgo: V zadnji seji da je svet. dr. Slavik obdolžil zdravniško postajo radi drugega čina. Ker je dr. Slavik povedal, da ima informacije se strani očitvidca, ne more on, govornik, pustiti mestni svet pod vtisom te obdolžitve. Prečital je na to izjavo ravnateljstva zdravniške postaje, ki slika znani dogodek približno sledeče:

Dne 16. t. m. je prišel v ambulačno sobo dr. Gladulich-a, ki pa je bil odsoten in ga je nadomestoval dr. Bolmarcich, nek slovenski bolnik. Ker omenjeni zdravnik ni več slovenskemu jeziku, ga je poslal v prvo nadstropje. Kmalu potem pa je vstopila druga oseba, ki s predzrnim obnašanjem (con fare arrogante) je očitala zdravniku njegovo nepoznanje slovensčine z besedami: „Scamujte se!“ Bolnika je lečil dr. Steindler, ki ga je razumel; a tudi k njemu je vstopil oni človek, ki je igral vlogo tolmača, in žalil zdravnika. Radi tega ga je dr. Steindler zapodil iz sobe, do česar je imel pravice po §. 6 hišnega reda. Bolnika pa ni zapodil. — Svet. Morpurgo je pridobil, da se na zdravniški postaji ne dela politike, ker zdravniki prepuščajo ta posel drugim.

Svet. dr. Slavik je odgovoril, da je dobil dotične informacije se strani ravno one osebe, ki je spremljala bolnika, in ni imel nikakega povoda, da bi ji ne verjel. Sicer ni obdolžil nikogar, ampak je le priporočal, naj se na zdravniški postaji drugače postopa. Iz izjave vodstva zdravniške postaje izvira, da zdravniki niso mnenja, da treba znati italijanski, ako hoče kdo biti lečen. Jemlje zato rad to izjavo na znanje in se zadovoljuje z njo.

Sprejet je bil predlog svet. dr. Depiera, da se razpravlja o 2., 3., 8., 9. in 14. točki dnevnega reda; druge točke prepuste se za nadaljno sejo.

Dva predloga šolske komisije sta bila sprejeta brez debate: prvi tiče se odredbe, da začeni s 1. januarjem 1910 bou tegnila k večjemu tretina učiteljev (vštevši ravnatelje in voditelje) in tretina učiteljic ljudskih šol bodisi v mestu ali v okolici pripadati I. razredu ljudskošolskih učiteljev za slučaj najmanj 20-letne službe in petletnega nespotaljivega službovanja v II. razredu. Z drugim predlogom je bilo sistemizirano mesto ravnatelja za ljudsko šolo v ul. Giotto.

Sistemizirana so bila na dalje za požarno brambo: mesto postajevodje in 5 mest podvodij; ognjegaški zbor ne sme znašati manj ko 70 oseb.

Sprejet je bil predlog glede poprave in ublaženje gretskega klanca. Nova cesta bo zasenjala pri ulici S. Teresa poleg razširjene ulice Miramar in šla vodoravno do ulice Tor San Piero; od tukaj se bo vzpenjal klanec, ki bo vodil ob položnosti 4% in potem 4 1/2% do proseške ulice pri fortu Krečić. Eksekutivi se je naročilo, naj zaprosi železniško ministerstvo za dovoljenje izvršitve pripravljanih del in za predkoncesijo glede električne tramvajске proge od ulice Miramar pri ul. Tor San Pietro do proseške ceste.

Zadnja točka dnevnega reda se je tikala nove ceste iz Trsta v Tržič. Delegacijsko poročilo govori o velikanski važnosti Tržiča za bodoči razvoj Trsta, vsled česar je nujno potrebna dobra zveza s tem mestom. Projektirana nova cesta bi se pri Čedasu ločila od miramarske ceste, šla za miramarskim gradom, potem tekla vedno po obronku in prišla pri km. 95. na vrh Krasa. Tudi ministerski predsednik Beck se je interesiral za to cesto. Ministerstvo je z 1. 1907 dalo tržaški občini dovoljenje dovoljenje za pripravljala dela za električno malo železnico po tej novi cesti.

Po zapornem odgovoru na Abjzija Gorriup, da li bi ta železnica izključila projekt inž. Dompieri in Maglich, so bili dotični predlogi sprejeti.

Sledila je tajna seja.

Pogreb umorjenega Dalmatinca Duića se je vršil včeraj popoldne ob velikanski udeležbi. Pokojnikovo krsto so nosili Dalmatinci v narodni opravi od sv. Justa do cerkve sv. Antona novega, kjer so se opravile pogrebne molitve, in potem po Corau in preko Barriere, kjer so krsto položili na mrtvaški voz. V sprevodu so nosili več vencev, med katerimi je bil najkrajšnji oni društva „Jadran“ s trakovi v hrvatskih barvah. V sprevodu je bilo preko 50 kočij.

Ob odprtjem grobu je govoril dr. N. Zv. Bjelovučić, ki je risal v živih besedah tragični dogodek, kako je sin kršne Dalmacije prišel v Trst, da si tu služi kruha, a kako mu je bodalo razbojnika prestriгло mlado nadobudno življenje. Koncem je govornik izjavljal, da Hrvatje, kruto užaljeni, nikakor

ne mislijo na maščevanje radi tega tragičnega slučaja, ampak vesti se hočejo kakor kulture narod.

Na naslov redarstvene oblasti. Iz Rojana nam pišejo: V nedeljo je imelo naše pevsko društvo „Zarja“ svojo veselico, ki jo je — kakor vsikdar — pravilno prijavilo redarstveni oblasti. Vendar se je dogodil v nedeljo ta-le slučaj: Ko je godba zasvirala prvi komad, udril je a silo v dvorano pred cerkvijo stoječi redar ter vpraševal dali imamo oblastveno dovoljenje? To je vendar — da ne rabimo druge besede — skrajna brezaktnost. Sreča za redarja je bila, da je bilo predsedništvo zaposleno in da ni bilo v tisti hip v dvorani. Sicer bi bil dobil odgovor, kakoršnjega gotovo ni pričakoval in ki ne bi bil na korist ugledu redarstvene institucije.

Vprašanje je: je-li redar samovlastno zgrešil tako žaljivo dejanje, ali pa redarstvena oblast ni primerno obvestila svojih podrejenih organov? Pa bilo kakor bilo: tako nastopanje redarstvenih organov med mirno in dostojno družbo pomenja najhujo brezobzirnost. Zahtevamo od redarstvene oblasti, naj pouči svoje organe, kako se imajo vesti nasproti našim društvom!

Nov inženir. Iz Gradca nam javljajo, da je Tržčan g. Henrik Mohorčič na tamošnji tehniko položil izpit inženirja-kemika.

Iz sodne službe. Sodni praktikant Anton Buzolič je imenovan avskultantom.

„Ne, ni vse eno!“ Prejeli smo: Gospod urednik blagovolite popraviti v Vašem cenilistu notico iz Rojana (št. 201, dne 27/7. 1908, druga stran) „Ne, ni vse eno!“ katera notica ne odgovarja resnici. Pisec onih vrstic gotovo ne pozna osebe in ne lastnika tobakarne, kajti v moji tobakarni se dobiva vedno žigice družbe sv. Cirila in Metoda (vrhu tega prodajam tudi list „Edinost“ kakor tudi druge narodne časopise); a slučaj je donesel, da sem bil ravno te dni po svojih opravih v Istri; radi tega sem zamudil naročiti. Torej, kakor po prej, isto tako sedaj; so in bodo vedno mojim odjemalcem na razpolago žigice družbe sv. Cirila in Metoda!

Kar pa moji posli zakrivijo, seveda tega jaz nisem vzrok.

Spoštovanjem Men. Vivoda, tobakarnar.

Zavarovalnica zoperne nezgode. Čuje se, da je namesto odstopivšega prisednika razsodišča delavske zavarovalnice za Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo, zdravnik dr. Alfreda Brunnerja za to mesto imenovan g. c. kr. viši okrajni zdravnik dr. I. Tamaro, namestnikom pa dr. C. Franzin. Radovedni smo, ako znata oba gospoda slovenski oziroma hrvatski!

Dve novi vrsti cigaret prideti z dnem 18. avgusta v promet in sicer „Kaiser“, ki bodo stale komad po 4 stot. in „Koronas“, katerih cena se ni določena.

Družbi sv. Cirila in Metodija v korist je založil in prodaja na debelo in na drobno najbolje čistilo (krema) za čevlje in usnje gosp. Ivan Keber, trgovec v Ljubljani na Starem trgu.

To čistilo je kemično preskušeno in priznано kakor tako, da se je mora opravičeno priporočati kakor najboljšo.

Priporočamo Kebruvo kremo že vsled njene kakovosti, priporočamo jo pa še posebej, ker odjemalec te kreme ob enem koristi naši družbi. Nadajemo se, da se udomači Kebruvo čistilo v vseh naših trgovinah in slovenskih družinah prav tako, kakor učilnice družbe sv. Cirila in Metodija.

Nikake bobneče reklame in nikake samohvale ne potrebuje pevsko društvo „Kolo“ za svojo jutršno tradicionalno prireditve. Saj se more sklicevati na notorična dejstva: na veliko svoto dovršenega dela v probujo narodne zavesti med tržaškimi Slovenci, na svojo minolost. Ta minolost „Kola“ je odprta knjiga, v katero je zapisano mnogo-katero delo slovenskega navdušenja, ljubezni do svojega roda in požrtvovalnosti za narodno stvar. Zato nočemo pisati nikakega apela do tržaških Slovencev, naj „pridejo jutri vsi“ v Barkovlje na obletnico razvitja zastave društva „Kolo“, marveč se omejamo na pripombo: kdor ve ceniti delo narodu svojemu vsikdar zveste čete, da ne opusti jutri prilike, da nudi društvu podpore in vsposodbuje k nadaljnjem delu.

Zrakoplov ali raca? Včerajšnji „Piccolo della Sera“ je prinašal senzacionalno vest, da je g. Viktor Polli predvčerajšnjem, z čer med 7 1/2 in 7 3/4, ko je gledal z donogledom Zeiss št. 8, natančno zapazil nad Montebellom vodljiv zrakoplov, v čegar ladjici je bilo več oseb. Tudi njegova soproga da je razločila zrakoplov, ki je kmalu potem zgubil na obzorju. Samo da nista zrakoplova zamenjala — za raco.

Bosanski polk, ki se je vdeležil vojaških vaj izkrcavanja v Istri, se je včeraj zvečer povrnil v Trst na vojnih ladjah „St. George“ in „Karl VI.“

Tržaška mala kronika.

Riziko dela. Silvij Nežil, star 22 let, uradnik v Mellovi tovarni, stanujoč v Skorklju št. 474, je bil včeraj vsprejet v bolnišnico s težko rano na glavi. Tež 50 kit je padla nanj z visokine 5 metrov.

Jurij Kranjec, 28 leten-čezak pri ške-denskih plavžih, je včeraj ponesrečil pri delu;

zlomljen mu je bil podlaket. Sprejeli so ga v bolnišnico.

Anton Pečnik, 59 letnemu težaku, stanujočemu v ul. Salice št. 13, je bil pri delu strt tretji prst leve noge.

Domači zdravnik Anton Facchini, 45 leten klepar, stanujoč v ul. Farneto št. 42, je bil včeraj od nekega psa vgrizen na hrbtu desne roke. Na podlagi svoje zdravniške vede, ki jo je pobral bogve kje, si je polil rano s karbolno kislino. Zdravnik dr. Avieni v rešilni postaji je moral popraviti storjeno bedarijo.

Tatvina v parniku. Aretiran je bil včeraj pri prihodu parnika „Graz“ 23 letni mornar Fran Daveggia, ker je v družbi s kurjačem Petrom Čarka iz Šibenika vkradel 85 litrov olja v vrednosti 100 K., ko je parnik dospel v Varno.

Poneverjenje. Ivan G. star 16 let, mešarski pomočnik, stanujoč v Sv. M. Magdaleni zgoraj št. 146 je bil predvčerajšnjem aretiran, ker je prodal poverjenih mu 15 kil mesa za svoj račun. Niegov gospodar Čulot ga je ovadil, češ da trpi škodo 27 kron.

Smešnica. Sodnik: „Vi ste izvršili tatvino na zelo predrzen način...“ — Tat: Verujte mi, gospod sodnik, da se s sramežljivo rudečico na licu tu ničesar ne opravi!

Koledar in vreme. — Danes: Jakob ap. — Jutri: VII. ned. po Biok. — Ana. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne: + 28° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno spremenljivo. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendence za nevihte.

Društvene vesti.

Jutri vsi v Barkovlje na prvi letošnji koncert „Kola“. Začetek ob 5. uri in pol pop. Vstopnina 50 stot.

Zavarovalnica goveje živine v Bazovici priredi v nedeljo t. j. 26. t. m. svoj izredni občni zbor v prostorih gostilno A. Grčiča ob 4. uri popoldne s sledečim sporedom: 1. Sporazumljenje med udi radi dobave krme. 2. Za ustanovitve društvene mesnice. 3. Razni eventualni predlogi. Toraj dragi udje pa tudi ne udje, pridite vsi k temu važnemu zborovanju, da nam bo možno se nadalje vzdržati se te malo goreje živine. Ker je pomoč odvisna od nas samih in je od drugih strani le malo nad, družimo se! Toraj udje: vsi v nedeljo na zborovanje. — (Poročilo o desetletnici te zavarovalnice smo morali odložiti radi preobilice gradiva. Op. ured.)

Prijateljski sestanek Sokolov. — Danes zvečer bo v „Narodnem Domu“ pri sv. Ivanu prijateljski sestanek tržaških in svetoivanskih Sokolov. Bratje Sokoli in vsi njihovi prijatelji so prijazno vabljeni na ta sestanek. Začetek ob 8. in pol uri. Svirali bodo svetoivanski tamburaši in pevale se bodo narodne pesmice. Na zdar in na avidenje.

Zadruga upravičenih posestnikov v Gro-padi bo imela v nedeljo dne 26. t. m. ob 9. uri predpoludne ustanovni občni zbor na dvorišču Mile Milkovića, št. 13. z dnevnim redom: pozdrav predsednika, vpisovanje udov, razni predlogi in nasveti.

„Delasko podporno društvo“ v Trstu namerava prirediti dne 30. avgusta t. j. svojo običajno vrtno veselico. Vspored se objavi pozneje. Toliko v ravnanje bratskim društvom.

Narodni pipčarski klub od Sv. Jakoba naznanja vsem, ki se mislijo dne 26. t. m., to je jutri, vdeležiti izleta v Rodik, da pojde prvi oddelek zjutraj ob 7:08, a drugi ob 2:25 pop. z državno železnico naravnost v Rodik. Prijatelji kluba so uljudno vabljeni, da se udeležijo tega izleta.

„Rokovnjaci“. Jutri torej uprizori št. Jakobška „Čitalnica“ na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu to krasno nar. igro s petjem v 5 dejanjih. Mnogo so se „Čitalničarji“ trudili in trošili da podajo sl. občinstvu obilga užitka: zato upamo, da bo sl. občinstvo vedelo ceniti ta trud, ter da poseti predtavo v obilnem številu. Svir društveni orkester. Začetek točno ob 7 uri zvečer. Vstopnina 50 stot. Sedeži po 30 stot. so v predprodaji pri R. Coticu ulica Vadirivo 15 (zaloga sadja) in na večer v „Čitalnici“.

Na veselici pevskega društva „Zarja“ v Rojanu ki se je vršila minole nedelje so preplačali vstopnino sledeči gg: Lenarčič K 2.— Schlemar K 1:50, Just Venuti, Majcen, J. Požar po K 1.— Fr. Mikelič, Vrtnar, Jakomin, Trošt, M. Požar, Jelušič, G. Ferluga, M. Lovrenčič in Bremic po 50 st. Gabrijel 30 stot.

Za srečolov so darovale gospe: Renčel K 1.—, Gržina 6 igrač, Trošt 1.—, Kjuder K 1.—, Vončina 5 zabojev, Forcetin 1 skatljio sardin, Katalan 2 posodi za cvetke in lučico, Mikelič 9 spominov z Japonskega, Grom 2 pihaljki in 2 okvirja za razglednice, gg. Košmelj steklenico mislinovca, čaj, čokolada in sardine, Milej biškotinov, Mrevlje 2 steklenici likerjev, Gomizelj 40 stot., Smuc posodo za cvetke, Gorenjec 3 ovoje pismenega papirja, Šlemer 3 zaboje sladčic, Lovrenčič 3 posode za cvetke, posodo za sladkor.

Odbor pevskega društva „Zarja“ se vsem darovateljem najpriščneje zahvaljuje. Zahvaljuje se tudi gg. Smucu, Briščeku, Bogatcu ter vsem ostalim igralcem za res prav lepo vzporedno igro, za obilen obisk vžic slabemu vremenu ter vsem, ki so pripomogli do čeli lepega vspeha.

Nar. delav. organizacija.

Jutri v nedeljo dne 26. t. m. ob 9. in pol uri se bo vršil sestanek prami kačev v prosti luki.

Tovariši, vdeležite se vsi tega sestanka, ker gre za vaš interes in za vaš obstanek.

Vesti iz Goriške.

Volitev župana v Gorici se bo vršila koncem tega meseca.

Iz Repentabra: V nedeljo popoldne ob 4. uri se bo vršil v šoli na Repentabru ustanovni shod zavarovalnice goveje žine. Pozivlja se tamošnje kmete, da pristopijo k zavarovalnici, ker v skupnem podpiranju dosežemo kaj, drugače pa nič.

Slovenska mladina v Medani pri Gorici priredi v nedeljo na dvorišču občinske pisarnice v Medani prvo domačo veselico.

Ker je čisti dobiček veselice namenjen za slov. Alojzjevišče v Gorici, naprošeno je slavno občinstvo, da se iste vdeleži v najboljšem številu.

Nabrežina. Slavnemu občinstvu se naznanja tem potom, da bo v nedeljo 26. t. m. javno tombola v korist pevskemu društvu „Nabrežina“. Začetek ob 5. uri popoldne. V senci košatih kostanjev na trgu pa bo pred in po tomboli plez, h kateremu bo svirala godba iz Sv. Križa. Naobilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Vesti iz Istre.

Vino po ceni. Dobra istrskega vina je še dobiti po 14 do 16 kron po hektolitru.

Župnikom v Kaštelirju je imenovan gosp. Santic.

Vesti iz Kranjske.

Prvo slovensko pevsko društvo „Lira“ v Kamniku bo obhajalo letos dne 15. in 16. avgusta svojo 25-letnico. To je prvo slovensko pevsko društvo, ki zamore obhajati tako slavje. Ker je to res slovesen pevski jubilej, vabi „Lira“ tem potom še in še vsa slovenska pevka društva, izlasti goriška in istrska, da se udeležijo slavnosti v čim najimpozantnejšem številu. Sramotno za vse slovenske pevce bi bilo, če bi tako slavnost malomarno prezrli. „Lira“ vsprejme vsakega gosta dostojno in prisrčno. Do sedaj se je oglasilo do 15. različnih društev, a to je le majhen del vseh onih, ki lahko poletje ta dan v naš lepi Kamnik, Zato pozivljamo nujno vsa pevška društva, naj čim prej prigrase svoje sodelovanje.

Solska matrika v Ljubljani je štela v minolem šolskem letu 5818 šoloobveznih otrok in sicer 2986 dečkov in 2832 deklic.

Matura na II. državni gimnaziji v Ljubljani se je vršila 20. 21. in 23. t. m. Izmed 22 kandidatov sta dva odličnjaka, dva reprobirana na dve leti, ostali so napravili izpit z dobrim vspehom.

Na Kočevski gimnaziji je bilo koncem šolskega leta 1907-08 v petih razredih 117 učencev. O 1 teh je bilo 96 Nemcev, 19 Slovencev in 2 Hrvata. Prihodnje šolsko leto se otvori šesti razred.

Vesti iz Štajerske.

Italijanska zastava ua Štajerskem. Dne 11. t. m. delila se je sv. birma na Planini na spodnjem Štajerskem. Ob tej priliki je bil trg Planina okrašen z drevesi, slavoloki, zastavami, narodnimi, deželnimi itd. Ali čujte in strmite: plapolala je tudi italijanska zastava na najvišem mestu trga Planine, to je, na

Slovenska mizarnica v Trstu

Majcen Miloš v Trstu ulica Leo št. 2 nam javlja, da ima zmiraj v svoji delavnici pripravljene cele spalne sobe in vso drugo pohištvo, ter da prevzema vsakovrstno delo v svoji stroki. Ker je gospod M. MAJECN naš narodni obrtnik, ga najtopleje priporočamo slavnemu slov. občinstvu.

Infermeria TREVES - Trst
Zavod za asistenco bolnikom
vedno odprt
Ustanovljen leta 1885. — TELEFON 345
Sposobni bolniški strežniki in strežnice za privatno asistenco. — Prenajanje bolnikov z modernimi in higijenič. sredstvi od železničnih postaj in do istih, kakor tudi iz parnikov.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirta in likerjev
in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST
Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kafe Centrala).
Velik izbor francoškega šampanjca, penečih desertnih talijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Boudender, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, Ljnjak, razna žganja ter posebni kristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razposilja se po povzetju. — Ceniki „a zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva
- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -
Peter Jeraj
TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

Novo tržaško črevljarnico
ki se nahaja sedaj
v ulici Giosuè Carducci št. 15
(ex Torrente) vis-à-vis Volti di Chiozza.
z dnem 24. avgusta t. l.
v imenovano ulico št. 21
Ob tej priliki so na prodaj čevlji in platneni nizki čevlji po znižanih cenah.
Udani Josip Ursich fu Giorgio.

Slovinci in Slovani v Trstu
Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v
Slovanski brivnici
v ulici Saverio Mercadante št. 1 (blizu slovensko knjigarne)
V. GJURIN, brivec.

Zdravnik in ranocelnik
Dr. Dinko Tecilazič
specijalist
ZA OTROŠKE BOLEZNI
v ulici Stadion 6. I. n. Telefon 18, IV
(gledal. Fenice)
ter ordinira od 2 do 3. ure popoldne.

Pekarna Josip Vatovec
ulica Sette Fontane št. 834, Trst.
s prodajo sladčic. — Vsak čas svež kruh
POSTREŽBA NA DOM.
Moke iz prvih ogrskih mlinov. Dezertni prepečenec.

Valentin Zorzini
urar in dragotina
Trst, ulica Mada vecchia št. 1 (Za ložo)
Izbior zlatih in srebrnih predmetov
zlatih in srebrnih ur po najzmer. cenah.
Sprejme se popravljanja vsake zlatanine in ur. — SPECIJALITETA v popravljanju urnih zaklepnic.
Pozlačenje in srebrnjenje vsake kovine potom pile ali oguja, in uredi.

TOVARNA POHIŠTVA
Aleksand. Levi Minzi
Trst — ulica della Zesa št. 46.
Zaloge:
Piazza Rosario št. 1.
Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.
Trajna zaloga pohištva:
ulica della Sanità št. 14.
Pisarna:
ulica Lazzaretto vecchio št. 36.
Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.
Telefon: 6-70; 6-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Gostilna „Al buon ritrovo“
TRRT — Ulica Stadion št. 19
z lepim hladnim vrtom.
Toči se istrsko, dalmatinsko, vipavsko pristno vino; PIVO DREHER prve vrste.
DOMAČA KUHINJA. KRAŠKI TERAN.
ANDREJ FURLAN, lastnik.

Tovarna cemetnih cevi in plošč, teracov, betona in artif. kamenja
ARISTIDE GUALCO - TRST
ulica S. Servolo št. 2.
Telefon 21-42.

V prvi avtorizovani šoli za skušnjo
enoletnega prostovoljstva
TRST - ulica delle Poste 10
z italijanskim in nemškim učnim jezikom odprt je letni tečaj tekom poletja. Na stotine usposobljenecv iz te šole dobili so izvrstne službe.
Račnatelj, gimnazijski prof. Riccardo Michs.

GIOV. PELLIS, Trst
ulica San Antonio 9, nasproti kavarni
„STELLA POLARE“
Prodajalnica porcelana kamenine in kristalov.
Popolne servise za umivalnike. — Namizne servise za kavo in čaj v bogati izbiri. — Raznovrstni krasni predmeti iz porcelana in lončevine, jako primerni za darove. — CENE JAKO ZMERNE.
Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: Graške Poulards. Cene dogovorne. — Postrežba na dom.
Ulica Campanile št. 15.

LORENZO BRUNA
TRST, ulica S. Anastasio 9.
Telefon št. 1432
Skladišče drv za ogenj, lesa za polje, oglje iz drvi in COKE
Hidravlični cement, angleške opeke, katerih ne pokvari ogenj in druge vrste materijala za zgradbe, kakor tanke opeke, gašeno apno itd.

Najboljši malinov
SIRUP
je sedaj oni lekarnarja
PICCOLI, Ljubljani
c. i. kr. dvorn. zalagatelja in zala-telja njegove Svetosti.
Prodaja se v Trstu v buteljkah približno 1 kilogram
po Kron 1-80
v mirodilnicah Brusadin, Cillia, ulica delle Poste; Rizzolli, ulica S. Michele; Zernitz, ulica Stadion. — Poštni zavoj K 5-30. V sodih od 10-100 kg po K 1-10 kg pošilja po poštne povzetju G. PICCOLI — Ljubljana.

starem gradu. Niže spodaj skozi eno okno pa cesarska, toda palica obrnjena popolnoma navzdol, iz česar se daja sklepati, da je bila to namenjena demonstracija. Kaj so mislili Lahi, ko so razobešali zastavo, si moremo sami misliti. Sedanji lastniki gradu so združniki, doma iz Ferare v Italiji, a tukajšnji oskrbnik Coletti je doma iz Benetk. in je nekdanji italijanski častnik.

Kupili so posestvo pred enim letom in se nastanili tukaj; oziroma je stalno tukaj samo oskrbnik Coletti. Iz kakšnega namena so se Italijani ugnježili tukaj, mi ni znano.

Posebno pa oskrbnik Coletti kakor italijanski tenente in razbešalec laške trobojnice. Mislite si, gospod urednik, kak utis je napravilo to na zavedne Slovence, na njih, ki so tukaj stalni, in na njih, ki so tukaj na letovišču.

Srce mi je žalostilo, ko sem videl kako Planinsko županstvo mirno gleda, kako ves dan vira na najvišem mestu italijanska trobojnica, ne da bi kaj ukrenilo zoper to. No kaj ni čuda, župan je Šešerko slovenski renegat in pomemburjen Slovenec, ki je pred leti prišel na Planino s culico v roki, od Sentjurja ob južne železnice. Ko je po nekoliko letih obogatel ga je nezavedno Planinsko občinstvo postavilo kakor načelnika občine, ki je knezo škofa pozdravil v nemškem jeziku!!

Naj nam pove gospod župan, koliko nemških družin je na Planini?! Nadalje: kedo prinaša groše v njegovo prodajalno: Slovenci ali Nemčurji?! Ali je pozabil, da je tudi on sin slovenske matere?!

Nikar naj ne misli župan Šešerko, da so vsi Planinci nezavedni! Upamo, da se tudi ostali vzdramijo, in da se ne bo več upal Šešerko pozdravljati nikogar v nemškem jeziku, in da ne bo več plapolala laška zastava na Planini.

Čudno, da ni župan Šešerko razobesil še nemško zastavo: potem bi bila skupaj prava pristna Trozveza. Gospod Šešerko ima štucuno. Zavedni Slovenci pa naj se drže gesla: Svoji k svojim!

Razne vesti.

Proti Lajošu Košutu. V Kaposvaru so hoteli postaviti spomenik Lajošu Košutu. Te dni pa je bila v pripravljalnem odboru somoške velike županije na predlog grofa Maksa Hoyosa vsprejeta resolucija, ki pravi, da ne bo odbor prispeval niti stotinke za namenovani spomenik, ker so leta 1848 med drugimi tudi imenovano županijo gospodarsko uničili Košutovi bankovci, ki jih je bilo ljudstvo za časa ogrske ustaje zamenjalo za avstrijski denar, ki pa niso imeli nobene vrednosti.

Brezzični brzojav v Vatikanu. Kakor poročajo berolinskemu „Lokal Anzeiger-ju“ iz Rima, je Marconi izjavil, da se med Vatikanom in Marconi-jevo družbo vsrjijo pogajanja radi ureditve brezzičnega brzojavanja v Vatikanu. Postaja bo na vatikanskih zvezdarni.

Prebivalstvo nemškega cesarstva so sredi tega leta cenili na 63,017,000 oseb, sredi leta 1907 jih je bilo 62,097,000. Leta 1888 je bilo 44,129,000 duš, a leta 1871 ob ustanovitvi cesarstva le okoli 40 milijonov prebivalcev.

Stare rudnike odkrili v Srbiji. Iz Niša poročajo: Na zemljišču dosedanjega ministrskega predsednika Pašića v Kopaoniku so odkrili rudnike, ki so iz dob carigradskih cesarjev in srbskih vladarjev. V Kopaoniku so do prihoda Turkov kopali zlato, srebro, železo in cinober.

Iustični in zdravstveni svetniki postanejo ob jubilejnem letu vsi odvetniki, oziroma zdravniki, ki že 25 let izvršujejo svoj posel in so mnogozasluzeni.

Grof Witte na potovanju. Kakor poročajo iz Petrograda, pojde grof Witte v Wiesbaden, kjer ostane mesec dni. Od tam se poda v Pariz.

Električno razsvetljava uvedejo v Karlovcu s 15. avgustom.

Strupene kače v Bosni. Kakor znano, je v Bosni in Hercegovini mnogo strupenih kač, tako da je bosanska vlada pred dvema leti razpisala nagrado 50 stot. Za vsako ubito kačo. Zanimiva je statistika ubitih kač in izplačanih nagrad. Leta 1906, ko se je pričel lov na to golazen, je bilo v obeh deželah ubitih 25.483 kač, za katere se je izplačalo 12.741 kron 50 stot. Leta 1907 so oblasti prejele 280.718 kačjih glav, od teh jih je 9033 bilo od nestrupenih kač, tako da je vlada izplačala za kačje glave znesek 135.822 kron 50 stot. Največ strupenih kač so ubili v travniškem in mostarskem okrožju. Uzlic temu je bilo še mnogo ljudi in živali pičenih od kač. Tako so leta 1906 pičile kače 206 oseb, od teh jih je 9 umrlo. Domačih živali, večinoma ovac in konj je bilo upičenih 9741, od teh jih je 2041 poginilo.

Parobrodna družba Ungaro-Croata je sklenila, da dobe tudi mašinisti dragijsko doklade.

Stavbene parcele na prodaj v ulici dello Scoglio v bližini mesta; ugodna prilika za one, ki hočejo zgraditi hišo. Pogoji ugodni. Cene zmerne. Pojasnila daje J. S. GODINA. Vrdele 765. — Telefon 18-78. 1012

Kupca ali družnika za izgledno tehnično trgovino v Trstu išče ZIVIC, Trgovinska ulica 2. 1058

Ugodna prilika! Prodajo se novi šivalni stroji (elegantni in lahki) za družinske potrebe s 3-letno garancijo po K 64. Preprodajalec se da popust. — Ulica S. Caterina 9, Dvorišče, Skladnišče 1 A. 1059

V nedeljo 27. julija se odpre na Opčinah (pot proti Sežani) nova gostilna Rizzo. Točil se bo kraški in istrski teran ter belo vipavsko. Izvrstna kuhinja. Cene zmerne. 1097

Prodaj sedeže v platno vezane letne ke „Dom in sveta“: 1899, 00, 01, 02, 04, 05, 06. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 1100

Na prodaj hiša v Sežani s 4 sobami, kuhinjo in kletjo, pripravna tudi za obrt. Več pove Ins. odd. Edinosti. 1098

Proda se hiša z vrtom. V hiši je gostilna in žganjarna, katero se tudi proda s patentom vred. Ponudbe na Frana Čebulc, Orlek h. št. 38, pošta Sežana. 1086

Trgovina jestvin dobro upeljana, sprejme aktivnega sodruga četudi iz dežele, s 4-5 tisoč kron kapitala, za povečati trgovino in delavsko moč. Ženske niso izključene. Naslov pri inseratnem oddelku Edinosti. 1054

Prodajo se obleke za moške in dečke. Plačilo na mesečne ali teženke obroke. Ulica Caserma 12, I. 892

V nedeljo vsi v Koprivo k Boletu, pristen teran, dobri struklji in zraven še za poskoči. 1089

Umetnik na kitari poučeval bi isto v vseh mogočih pozicijah. — Ponudbe pod „Dragotin“ na Ins. odd. Edinosti. 1096

Babica Josipina Štok sprejme v lastno hišo porodnice. Familijarno ravnanje. Preskrbi se vzdrževanje novorojenčkov. Kjadin 208, Sv. Alojz. 340

Tvrdba Ivan Simitz Barriera 32 s fili jalko v ul. Giosue Carducci 31 prodaja po znanih nizkih cenah obleke in blago za moške obleke posem nove. Specijalata drobnih predmetov za krojače. 1349

Alojz Legat Trst — Amerigo Vespucci št 12. Prodajalna jestvin — točna potreba, cene zmerne. 671

Esposito & Bassa nasledniki Jakob Klemene — Trst ulica San Antonio I. Trgovina manufakturnega blaga in malih predmetov ter sukna za ženske obleke. 671

Josip Stofa mizarški mojster. Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška dela 38

Zaloga vina istiskega I. vrste po 26 K hkt od 56 litrov naprej. — Kraški teran po dogovoru. — Jože Čebulc v Sežani. 1038

Ob priliki Sv. Jakoba in Sv. Ane sprejme

PANIFICIO

Largo Santorio Santorio št. 3 TELEFON 1468

vsako naročilo za POTICE in druge slaščice.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Najboljše stiskalnice za grozdje in oljke

so naše stiskalnice „ERCOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritisikalno močjo: zajuženo najboljšo delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA. Najbolje avtomatično patentovane trine brizgalnice, ki delujejo name od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti. „Syphonia“ plugi stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenjskih in miralnih pridelkov. Stiskalnice za seno slamo itd. na roko. Mlatilnice za žita. Automatična brizgalnica čistilnice, rešetalnice. — Slamoreznica ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega izbornega uresničnega, najbolj priznanega in odlikov. sestava.

PH. MAYFARTH & Co. Tovarna za poljedeljske in vinske stroje DONAJI. Taborstr. 71

Odlikovani v vseh državah sveta z nad. 100. zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnam.

Ilustrovani ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer nismo zastopani

PEKARNA in SLADČIČARNA

Dominik Milanič, Trst

ulica della Guardia št. 24

Prodaja: 3-krat na dan svež kruh, najfinejšo moko vsake vrste; vino v buteljkah in likerji.

Bogata zaloga specijalne grenčice „TORERO“.

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno ::

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in slaščic po zmernih cenah. — Vina in likerji prav dobri v botilkah. Telefon 1464

Stenic ni več! po uporabi novega izdelka „DESTRUCTOR“

odlikovnega z diplomom velike nagrade na zadnji mednarodni razstavi v Rimu.

„DESTRUCTOR“ deluje takoj. Pokonča jajčka vsake golazni in ne dopusti, da se zopet zakotijo. Očisti glavo vsake nesnage. — „DESTRUCTOR“ je za vsako družino neobhodno potrebno. Ne pomaha, ne razjeda, ni strupen, ampak higieničen. — Na tisoče pisem dokazuje njegovo izbornost. — „DESTRUCTOR“ zalaga

Giuseppe Nuzzi & Co. - Cervignano

Steklenice po K 4-20, 2-30 in 1-50.

Preprodajalec popust. Na prodaj po vseh mirodilnicah.

Iščejo se povsod zastopniki.

Vsaka ekonomska družina nakupi

VERMOUTH

v velikem skladišču v ulici San Nico'o 18

Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajcarjev.

Ne premenjeni tip. — Znamka neprekosljiva

A. SEMULIČ

Bogata izbira pohištva in tapecirar delavnica

Trst, trg Belvedere št. 3

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosue Carducci št. 23

TELEFON št. 813

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Moderer, umetne roke in noge, berglje, kilni pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapevtske priprave, aparati za Inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurška zdraviljenja. Potrebščine iz gumija in neprodirnega blaga.

--- KOLESA ---

Helical Premier

Prve znamke

od K 170 naprej.

Pnevmatiki po K 6 in pnevmatična čreva od K 5 naprej.

Vsakovrstne potrebščine in sivalni stroji HID & NEU po najnižjih cenah.

Riccardo Sanzin

Trst, ulica delle Poste 6, Trst

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Veliki obrtnijski zavod

Giovanni Cosovel

TRST, ulica Ghiozza št. 32.

izvršuje vsakovrstna dela v železu in kovini po cenah da se ni bati konkurence.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gospodarsko društvo pri sv. Mar. Magdaleni zgornji št. 58 naznanja sl. občinstvu, da v gostilni

Pri Tirolcu (Al Tirolese)

toči vino domače in istrsko, belo vipavsko in pivo Puntigam I. vrste. — Gostilna ima dobro preskrbljeno kuhinjo. Nadalje so pripravila sl. društvam in javlja, da ima na razpolago veliko dvorano in velik senčnati vrt v lastnih prostorih. — Za obilni obisk se priporoča

ODBOR.

Namizno vino prve vrste

pridelek iz posestev grofa Dr. Venier v Novemgradu, v buteljkah ali sodih, v vsaki količini po 64 stotink liter, brezplačno na dom, proti takojšnjemu plačilu.

Tropinovec po Kron 1'60 liter

prodaja **Angelo Nichetto**

lastnik gostilne „Nichetto“ v Rocolu in mesnice na Goldonijevem trgu št. 6. — TELEFON št. 963.

Gostilna v Rocolu ima na razpolago društvom in klubom, za prireditve plesov ali društvenih zabav, (po dogovornih cenah) elegantno plesno dvorano in kegljišče.

Brezplačno krasne fotografije za birmo, prvo sv. obhajilo in poroke

se ne dobijo nikjer, pač pa po znižani ceni pri odlikovanem

fotografu f. Jerkiču

v Trstu zraven glavne pošte št. 10

v Gorici gosposka ulica št. 7.

V Trstu se slika do 8. ure zvečer pri čarobni električni razsvetljavi.

Umetni fotografčni atelje

pri sv. Jakobu

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

TRST.

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST

Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na doma ali zunaj mesta.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; maototiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Pisca se takoj.

Izvrstno istrsko vino prodaja Martin Krajcjar v Fontani pri Vrsaru. Ima na razpolago 1500 hekt. Vino ima 10 stopinj. Na željo pošlje uzorce. 1022